

ДИНАМІКА ЛІСОВОГО ПОКРИВУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА ДАНИМИ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ

Мищенко І. І., аспірант¹

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
i.mishchenko@nubip.edu.ua*

Дослідження динаміки лісового покриття набуває ще більшої актуальності в контексті змін клімату, посилення антропогенного впливу та викликів, пов'язаних із російською агресією. Оскільки, Черкаська область є регіоном з високою часткою сільськогосподарських угідь та порівняно незначним показником лісистості, дослідження змін лісового покриття є необхідним для оцінки ефективності лісгосподарських заходів, а також для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері лісового господарства. Ефективним інструментом для оцінки таких змін є супутникові дані, які в поєднанні з міжнародними підходами, зокрема тими, які прийняті програмою FAO FRA (Global Forest Resources Assessment) [1], створюють належне підґрунтя для довгострокового моніторингу лісів.

Під час дослідження за допомогою застосування Collect Earth, розробленого FAO, проаналізовано 673 інвентаризаційних ділянок НІЛ України, розташованих на території Черкаської області. Для кожної ділянки виконано класифікацію типів землекористування за вимогами FAO FRA станом на 2020 та 2025 роки, а також визначено ділянки, на яких зафіксовано зміну типів землекористування (земельного покриття). Такий підхід дозволяє не лише кількісно зафіксувати зміни, але й може бути використаний в подальших дослідженнях для побудови лісових карт [2].

Серед проаналізованих ділянок, 668 (99,3 %) зберегли свій FRA-клас. Лише на п'яти ділянках (0,7 %) зафіксовано зміни. Серед них виявлено два переходи з класу FAO FRA «Інші землі» до класу «Ліс», два переходи з класу «Інші землі» до класу «Інші заліснені землі», а також один перехід з класу «Інші землі з деревним покриттям» до класу «Ліс».

У результаті інтерпретації найпоширенішим класом виявилися «Інші землі», до якого віднесено 76,5 % інвентаризаційних ділянок. На клас «Ліс» припало 16,2 % спостережень, «Водні об'єкти» – 5,5 %. Частка класу «Інші заліснені землі» та «Інші землі з деревним

¹ Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор В.В. Миронюк

покривом» була незначною. На рисунку чітко простежується, що земельний покрив упродовж 5-річного періоду залишався стійким і трапилися лише окремі незначні зміни.

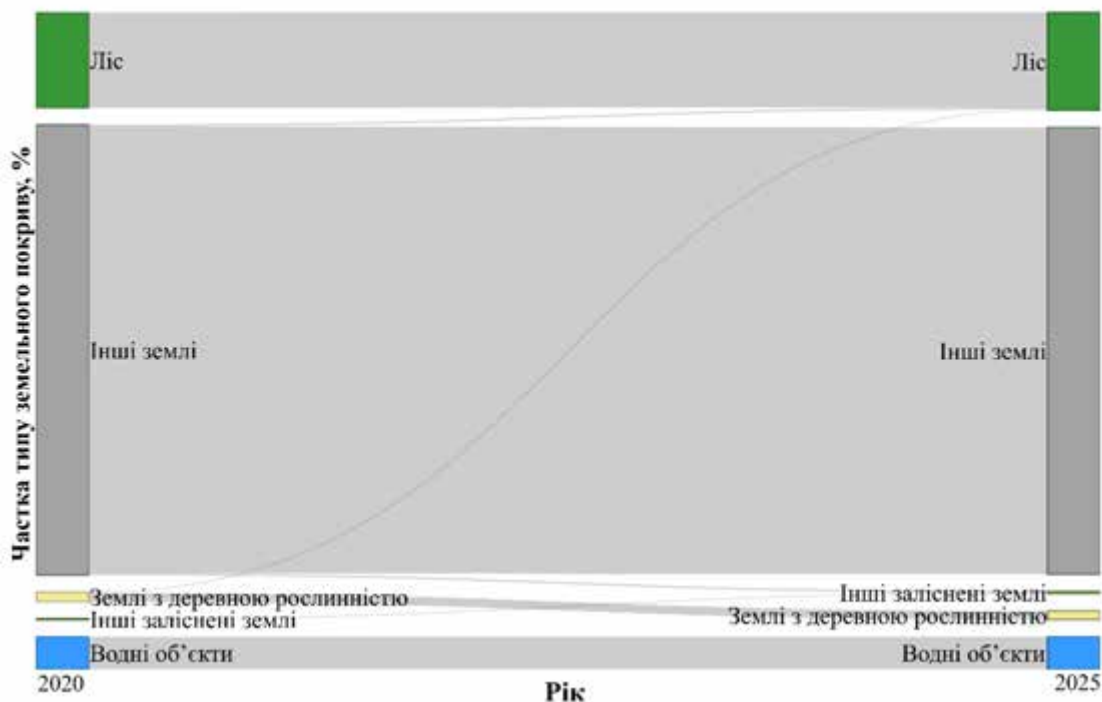

Рис. Динаміка типів земельно покриття за класифікацією FAO FRA у Черкаській області (2020-2025)

Результати дослідження свідчать про збереження площі лісового покриття Черкаської області з 2020 по 2025 роки. Імовірно, для виявлення більш помітних змін у структурі лісового покриття потрібні більша за обсягом вибірка та триваліший період спостережень, тому наявні результати варто розглядати як основу для подальших досліджень. Водночас поодинокі випадки зміни категорій земельного покриття до класу «Ліс» можуть вказувати на процеси самозаліснення або здійснення заходів із лісорозведення у межах області. Загалом, інтеграція супутникових даних з класифікаційними підходами FAO FRA створюють надійну основу для оцінки лісового покриття України, що робить її перспективною для застосування в процесі НІЛ, створення тематичних карт за даними дистанційного зондування Землі та стратегічного планування в лісовій галузі.

Список використаних джерел

1. Food and Agriculture Organization of the United Nations. (2020). Global forest resources assessment 2020: Main report. FAO. Retrieved from <https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca9825en>.
2. Myroniuk, V., Weinreich, A., von Dosky, V., Melnychenko, V., Shamrai, A., Matsala, M., Gregory, M. J., Bell, D. M. & Davis, R. (2024). Nationwide remote sensing framework for forest resource assessment in war-affected Ukraine. *Forest Ecology and Management*, (569), 122156. <https://doi.org/10.1016/j.foreco.2024.122156>.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025